

1. Operační plán zimní údržby místních komunikací

Obecně závazné předpisy pro operační plán zimní údržby MK

- vyhláška č. 104/1997 Sb. *Ministerstva dopravy a spojů, kterou se provádí zákon o pozemních komunikacích*
- zákon č. 13/1997 Sb. *o pozemních komunikacích*
- zákon č. 97/2009 Sb. *kterým se mění zákon č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů*

Zimní údržba MK

Zimní údržba (dále jen ZÚ) začíná 1. listopadu a končí 31. března. Pokud vznikne zimní povětrnostní situace mimo toto období, zmírňují se závady ve sjízdnosti (schůdnosti) komunikace bez zbytečných odkladů přiměřeně k vzniklé situaci.

Hlavním úkolem ZÚ je zmírňování, eventuálně odstraňování závad ve sjízdnosti a schůdnosti. Vzhledem k tomu, že není možné v zimním období závady ve sjízdnosti a schůdnosti odstranit, ale jen zmírnit. A vzhledem k tomu, že závady není možno zmírnit okamžitě po celém území, stanoví plán zimní údržby i potřebné priority údržby. Jak místně, tak i časově. Tyto priority vyplývají z různé důležitosti místních komunikací a z technických možností provádění zimní údržby. O zpracování plánu zimní údržby místních komunikací, jeho rozsahu a způsobu vyhodnocení rozhodují obce. Jako vzor může být přiměřeně použito vyhodnocení zimní údržby silnic.

Operační plán zimní údržby místních komunikací je základním dokumentem pro provádění prací spojených se zimní údržbou těchto komunikací a zároveň je jedním z důkazních prostředků pro posouzení odpovědnosti vlastníka místních komunikací za škody vzniklé uživatelům komunikací z důvodů závad ve sjízdnosti a schůdnosti.

Správce komunikací zajišťuje ZÚ tak, aby pokyn k zahájení příslušného zásahu byl vydán neprodleně po zjištění jeho potřeby, tj. kdy vrstva napadlého sněhu dosáhla 10 cm, a aby pluhování bylo prováděno již v průběhu spadu sněhu a podle potřeby i po jeho skončení.

Odpovědnost vlastníka místních komunikací je dána zákonem o pozemních komunikacích (zákon č. 13/1997 Sb. v platném znění a to zejména §26, 27, 28, 29).

Kalamitní situaci vyhláší starosta obce nebo jím pověřený pracovník. Zajišťování sjízdnosti a schůdnosti MK po dobu kalamitní situace se provádí operativně podle vývoje povětrnostní situace. Práce při údržbě řídí v době kalamitní situace krizový štáb.

Pořadí důležitosti komunikací

Pro účely plánu zimní údržby se místní komunikace rozdělují podle pořadí důležitosti takto:

I. pořadí - rychlostní a sběrné místní komunikace s hromadnou veřejnou dopravou a s linkovou osobní dopravou, příjezdové místní komunikace ke zdravotnickým zařízením a další významné místní komunikace

II. pořadí - sběrné místní komunikace nezařazené do I. pořadí a důležité obslužné místní komunikace

III. pořadí - ostatní obslužné místní komunikace

neudržované - místní komunikace, na nichž není třeba vykonávat zimní údržbu z důvodu dopravní bezvýznamnosti (na tuto skutečnost obec upozorní uživatele způsobem v místě obvyklým)

Lhůty pro zmírňování závad ve sjízdnosti MK

Obce zajišťují sjízdnost místních komunikací I. až III. třídy v těchto lhůtách:

I. pořadí důležitosti - do 4 hodin

II. pořadí důležitosti - do 12 hodin

III. pořadí důležitosti - po ošetření komunikací I. a II. pořadí, nejpozději však do 48 hodin

Sjízdnost a schůdnost místní komunikace, její zabezpečení a náhrada škody

Sjízdnost - Místní komunikace jsou sjízdné, jestliže umožňují bezpečný pohyb silničních a jiných vozidel přizpůsobený stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu těchto pozemních komunikací a povětrnostním situacím a jejich důsledkům.

Schůdnost - V zastavěném území obce jsou místní komunikace a průjezdní úsek silnice schůdné, jestliže umožňují bezpečný pohyb chodců, kterým je pohyb přizpůsobený stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu těchto komunikací a povětrnostním situacím a jejich důsledkům.

Stavební stav - Stavebním stavem místní komunikace se rozumí její kvalita, stupeň opotřebení povrchu, podélné nebo příčné vlny, výtluky, které nelze odstranit běžnou údržbou, únosnost vozovky, krajnic, mostů a mostních objektů a vybavení pozemní komunikace součástmi a příslušenstvím.

Dopravně technický stav - Dopravně technickým místní komunikace se rozumí její technické znaky (příčné uspořádání, příčný a podélný sklon, šířka a druh vozovky, směrové a výškové oblouky) a začlenění pozemní komunikace do terénu (rozhled, nadmořská výška).

Povětrnostní situace - Povětrnostními situacemi a jejich důsledky, které mohou podstatně zhoršit nebo přerušit sjízdnost, jsou vánice a intenzivní dlouhodobé sněžení, vznik souvislé námrazy, mlhy, oblevy, mrznoucí déšť, vichřice, povodně a přívalové vody a jiné obdobné povětrnostní situace a jejich důsledky.

Závada ve sjízdnosti - Závadou ve sjízdnosti pro účely tohoto zákona (č. 13/1997 Sb.) se rozumí taková změna ve sjízdnosti místní komunikace, kterou nemůže řidič vozidla předvídat při pohybu vozidla přizpůsobeném stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu pozemní komunikace a povětrnostním situacím a jejich důsledkům.

Závada ve schůdnosti - Závadou ve schůdnosti pro účely tohoto zákona (č. 13/1997 Sb.) se rozumí taková změna ve schůdnosti pozemní komunikace, kterou nemůže chodec předvídat při pohybu přizpůsobeném stavebnímu stavu a dopravně technickému stavu a povětrnostním situacím a jejich důsledkům.

Kalamitní situace - Kalamitní situací (možno definovat podle bodu 4 přílohy č. 6 vyhlášky 104/1997 Sb.) se rozumí mimořádné zhoršení sjízdnosti a schůdnosti místních komunikací, které vzniklo nadměrným spadem sněhu zpravidla spojeným se silným větrem nebo mimořádným vytvořením náledí nebo námrazy za předpokladu, že tyto živelné události způsobí nesjízdnost nebo neschůdnost místních komunikací na většině území obce.

- 1) Uživatelé místní komunikace nebo chodníku nemají nárok na náhradu škody, která jim vznikla ze stavebního stavu nebo dopravně technického stavu těchto pozemních komunikací.
- 2) Vlastník místní komunikace nebo chodníku je povinen nahradit škody vzniklé uživatelům těchto pozemních komunikací, jejichž příčinou byla závada ve sjízdnosti, pokud neprokáže, že nebylo v mezích jeho možností tuto závadu odstranit, u závady způsobené povětrnostními situacemi a jejich důsledky takovou závadu zmírnit, ani na ni předepsaným způsobem upozornit.

- 3) Vlastník místní komunikace nebo chodníku je povinen nahradit škody, jejichž příčinou byla závada ve schůdnosti chodníku, místní komunikace nebo průjezdního úseku silnice, pokud neprokáže, že nebylo v mezích jeho možností tuto závadu odstranit, u závady způsobené povětrnostními situacemi a jejich důsledky takovou závadu zmírnit, ani na ni předepsaným způsobem upozornit.
- 4) Vlastník místní komunikace nebo chodníku je povinen nahradit vlastníkům sousedních nemovitostí škody, které jim vznikly v důsledku stavebního stavu nebo dopravně technického stavu těchto komunikací; není však povinen nahradit škody vzniklé vlastníkům sousedních nemovitostí v důsledku provozu na těchto pozemních komunikacích.
- 5) Úseky místních komunikací a chodníků, na kterých se pro jejich malý dopravní význam nezajišťuje sjízdnost a schůdnost odstraňováním sněhu a náledí, je vlastník nebo správce, je-li výkon správy pozemní komunikace zajišťován prostřednictvím správce, povinen označit podle zvláštního právního předpisu nebo prováděcího právního předpisu. Vymezení takových úseků silnic stanoví příslušný kraj svým nařízením a vymezení úseků místních komunikací a chodníků stanoví příslušná obec svým nařízením.
- 6) Je-li výkon správy pozemní komunikace zajišťován prostřednictvím správce, nahradit škodu podle odstavců 2 až 4 je povinen namísto vlastníka pozemní komunikace správce. Vlastník pozemní komunikace v takovém případě ručí za splnění povinnosti k náhradě škody.
- 7) Prováděcí předpis blíže vymezí rozsah, způsob a časové lhůty pro odstraňování závad ve sjízdnosti dálnice, silnice a místní komunikace. Obec stanoví nařízením rozsah, způsob a lhůty odstraňování závad ve schůdnosti chodníků, místních komunikací a průjezdních úseků silnic.

Základní technologické postupy zimní údržby místních komunikací

- Mechanické odklízení sněhu

Z ekologického a ekonomického hlediska je nejvhodnější formou údržby. Sníh je nutno odstraňovat podle množství dříve, než jej provoz zhutní. Provádět posyp chemickými rozmrazovacími materiály je nepřípustné. Na dopravně důležitých MK se odstraňování sněhu provádí v celé jejich šířce a délce. Sněhovou břečku je třeba z vozovky odstranit. Boční sněhové valy je třeba rozšiřovat tak, aby byl zachován průjezdní prostor a nebyl omezen

výhled. Na parkovištích může být sníh nejprve shrnut do valů, které se následně odstraní. K odklizení sněhu se běžně používají sněhové radlice.

- Ruční úklid sněhu a ruční posyp

Provádí se na přístupových chodnících a schodištích budov ve vlastnictví obce. Z důvodu bezpečnosti pracovníků, kteří tento druh práce vykonávají, se ruční posyp a úklid sněhu provádí pouze za denního světla. Sníh se odstraňuje a posyp provádí zejména na místech, kde není možno použít mechanické prostředky.

- Údržba chodníků

Provádí se pluhováním. U chodníků často využívaných se sníh odstraňuje v celé délce a šířce. U ostatních se sníh odstraňuje nejméně v šířce 1 m, pokud to technický stav dovolí. U chodníků, kde se ZÚ neprovádí, upozorní obec cedulkou „TENTO ÚSEK CHODNÍKU SE V ZIMNÍM OBDOBÍ NEUDRŽUJE“. Závady ve schůdnosti chodníků, pokud vznikly náledím nebo sněhem, se odstraňují odmetením nebo odhrnutím sněhu, oškrábáním zmrazků a posypem zdršňovanými materiály. Sněhovou břečku je nutno odstranit. Na chodnících je zakázáno k posypu používat sůl, škváru a popel.

Stanovení úseků místních komunikací, kde se provádí zimní údržba

1c-1, 1c-2, 1c-3, 1c-4, 2c, 3c-1, 3c-2, 3c-3, 3c-4, 4c-1, 4c-2, 4c-3, 5c, 7c-1, 7c-2, 7c-3, 8c-1, 8c-2, 9c, 1d, 3d

Stanovení úseků místních komunikací, kde se neprovádí zimní údržba

U1-1, U1-2, U1-3, U2, U3, U4, U5, U6, U7, U8, U9, U10, U11, U12, U13, U14-1, U14-2, U15, U16, U17, U18, U19, U20-1, U20-2, U21, U22, U23, 2d, 6c-1